Llywodraeth Cymru
Welsh Government

www.gov.wales

Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru

Canllawiau ar Ddiffiniadau Dangosyddion, a Gofynion Data a Thystiolaeth

Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop (ERDF): Echel Blaenoriaeth 3: Ynni Adnewyddadwy ac Effeithlonrwydd Ynni

Fersiwn: 3.0 Medi 2023

Cronfeydd yr UE: Buddsoddi yng Nghymru
EU Funds: Investing in Wales

UNDEB EWROPEAIDD
EUROPEAN UNION

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Cynnwys

Cynnwys 3

Rhestr Termau 4

Amcanion Thematig a Blaenoriaethau Buddsoddi 6

Dangosyddion Canlyniadau ac Amcanion Penodol 7

Amcan Penodol 3.1 (Gorllewin Cymru a'r Cymoedd) 8

Amcan Penodol 3.2 (Gorllewin Cymru a'r Cymoedd) 9

Amcan Penodol 3.3 (Gorllewin Cymru a'r Cymoedd) 3.2 (Dwyrain Cymru) 10

Diffiniadau o Ddangosyddion 11

Nifer y prosiectau peilot a gwblheir 12

Cynlluniau ynni cymunedol 13

Cynlluniau paratoi safle cymorth ynni 14

Nifer y prototeipiau ynni adnewyddadwy a brofwyd 15

Nifer y cartrefi â gwell dosbarthiad defnydd ynni 16

Gostyngiad amcangyfrifedig mewn nwyon tŷ gwydr 17

Rhestr Termau

Busnes	Sefydliad sy'n cynhyrchu cynhyrchion neu wasanaethau i ddiwallu anghenion y farchnad er mwyn bod yn broffidiol. Gall y ffurf gyfreithiol ar fusnes amrywio (personau hunangyflogedig, partneriaethau, ac ati.) [1]
Cymorth Gwasanaethau Cynghori	Ymgynghoriaeth, cymorth a hyfforddiant ym maes trosglwyddo gwybodaeth, caffael, diogelu a defnyddio asedau anniriaethol, defnyddio safonau a rheoliadau sy'n eu hymgorffori.[2]
Microgynhyrchu	Y defnydd a wneir ohono i gynhyrchu trydan nad yw'n fwy na 50KW[3]
Cynllun	Cynllun, trefniadaeth neu drefniant systematig i gyflawni'r amcanion a nodir
Safle	Ardal benodol y gellir ei nodi neu le/gofod ffisegol sy'n berthnasol i'r prosiect.
Gwasanaethau Cymorth	Darparu swyddfeydd, cronfeydd data, llyfrgelloedd, ymchwil i'r farchnad, labordai, gwasanaethau labelu ansawdd, profi ac ardystio at ddiben datblygu cynhyrchion, prosesau neu wasanaethau mwy effeithiol.[2]
BBACH	Yn unol ag argymhelliad diffiniedig 2003/362/CE Categori o ficrofusnesau a busnesau bach a chanolig sy'n cyflogi llai na 250 o bobl ac sydd â throsiant blynyddol nad yw'n fwy na 50 miliwn ewro, a/neu fantolen flynyddol nad yw'n fwy na 43 miliwn ewro. Gall BBaChau fod yn fusnesau ymreolaethus, yn fusnesau partner neu'n fusnesau cysylltiedig. Ceir canllawiau ar y diffiniad o'r categorïau hyn ac ar gyfrif pennau a throsiant yn: http://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/sme-definition/index_en.htm

1 Cysyniadau ac Argymhellion ERDF CE Mawrth 2014

2 Fframwaith C(2014) 3282 ar gyfer cymorth gwladwriaethol ar gyfer ymchwil a datblygu ac arloesedd

3 A 82 Deddf Ynni 2004

Menter Gymdeithasol	Menter sydd ag amcanion cymdeithasol yn bennaf, y caiff ei gwargedion eu hailfuddsoddi'n bennaf at y diben hwnnw yn y fenter neu yn y gymuned, yn hytrach na chael ei llywio gan yr angen i wneud yr elw mwyaf posibl i gyfranddalwyr a pherchenogion.

Amcanion Thematig a Blaenoriaethau Buddsoddi

Amcanion Thematig	4. Cefnogi'r newid i economi carbon isel ym mhob sector	
Blaenoriaeth Fuddsoddi 4a)	Hyrwyddo'r broses o gynhyrchu a dosbarthu ynni o ffynonellau adnewyddadwy	AP 3.1 AP 3.2 (Gorllewin Cymru a'r Cymoedd)
Blaenoriaeth Fuddsoddi 4c)	Cefnogi effeithlonrwydd ynni, rheoli ynni craff a'r defnydd o ynni adnewyddadwy mewn seilweithiau cyhoeddus, gan gynnwys adeiladau cyhoeddus, a'r sector tai	AP 3.3 (Gorllewin Cymru a'r Cymoedd) AP 3.2 (Dwyrain Cymru)

Dangosyddion Canlyniadau ac Amcanion Penodol

Bwriedir i'r dangosydd canlyniadau gynrychioli'r newid a ragwelir o ganlyniad uniongyrchol i'r ymyriad(au) sy'n gysylltiedig â phob amcan penodol. Nodir y rhesymeg dros ddewis y dangosyddion canlyniadau a thargedau rhaglenni yn y priod Raglenni Gweithredol.

Dylai gweithrediadau, yn unol â thablau rhesymeg eu gweithrediad, ganolbwyntio ar eu cyfraniad at y dangosydd canlyniadau sy'n gysylltiedig â'r amcan penodol.

Dylai'r dewis o ddangosyddion allbwn fel y'u diffiniwyd yn y canllawiau hyn, ddeillio o'r rhesymeg ymyrryd ar gyfer pob gweithrediad a bod yn gyson â'r priod ddangosyddion canlyniadau, amcanion penodol a blaenoriaethau buddsoddi.

Bydd angen darparu tystiolaeth i ddangos y cysylltiadau rhwng nodau ac amcanion, gweithgareddau a dangosyddion. Cytunir ar y dystiolaeth a ddarperir a chaiff ei nodi yn y Cynllun Busnes.

Data Monitro:

Bydd angen darparu data i ategu hawliadau.

Dylai buddiolwyr gasglu data monitro ***ychwanegol*** er mwyn ei gwneud yn bosibl i effeithiolrwydd ac effaith y gweithrediad gael ei werthuso.

Dylid lanlwytho'r data drwy WEFO ar-lein fel rhan o'r broses hawlio. Mae templed ar gyfer darparu data ar gael ar wefan WEFO.

Mae'r Rhaglenni Gweithredol ar gael yn: https://llyw.cymru/rhyngwladol-ue

Mae'r rhain yn nodi nodau cyffredinol y rhaglenni y bydd y gweithrediadau yn cael eu cynnal oddi mewn iddynt ac mewn llawer o achosion byddant yn rhoi enghreifftiau o'r mathau o weithgareddau a ragwelir o dan bob AP.

Cysylltiadau Defnyddiol ar gyfer ymholiadau a chyngor:

RME.MAILBOX@gov.wales Ymholiadau ynglŷn ag Ymchwil, Monitro a Gwerthuso

WEFOCrossCuttingThemes@gov.wales Ymholiadau ynglŷn â Themâu Trawsbynciol

WEFOverifications@gov.wales Ymholiadau ynglŷn ag archwilio a thystiolaeth

Os bydd ymholiad yn ymwneud yn uniongyrchol â gweithrediad cymeradwy, yna dylid cysylltu â'r swyddog datblygu prosiect fel y pwynt cyswllt cyntaf.

Amcan Penodol 3.1 (Gorllewin Cymru a'r Cymoedd)

Cynyddu nifer y dyfeisiau ynni tonnau a llanw a brofir yn nyfroedd Cymru ac oddi ar yr arfordir, gan gynnwys araeau aml-ddyfais, a thrwy hynny sefydlu Cymru fel canolfan cynhyrchu ynni'r môr.		
		Targedau Gorllewin Cymru a'r Cymoedd (2023)
Dangosydd Canlyniadau	Cynhwysedd gosodedig mewn tonnau a llanw (MW)	20 ychwanegol[4]
Dangosyddion Allbwn	Cynlluniau paratoi safle cymorth ynni	8
	Nifer y prototeipiau ynni adnewyddadwy a brofwyd	6

4 Digest of UK Statistics (tabl 6.4)

Amcan Penodol 3.2 (Gorllewin Cymru a'r Cymoedd)

Cynyddu nifer y cynlluniau ynni adnewyddadwy bach a sefydlir		
		Targedau Gorllewin Cymru a'r Cymoedd (2023)
Dangosydd Canlyniadau	Nifer y safleoedd[5] sy'n cynhyrchu trydan o ffynonellau adnewyddadwy (heb gynnwys ffotofoltäig)	+ 37[6]
Dangosyddion allbwn	Nifer y prosiectau peilot a gwblheir	4
	Cynlluniau Ynni Cymunedol	3

5 Nid yw'r AP yn cynnwys microgynhyrchu. Mae'n rhaid bod safleoedd yn cynhyrchu trydan.

6 Adroddiad DUKES (Yr Adran Ynni a Newid Hinsawdd) ar Gymru, yr Alban, Gogledd Iwerddon a rhanbarthau Lloegr. Wedi'i fesur fel cynnydd uwchlaw'r ffigur llinell sylfaen yn yr AP.

Amcan Penodol 3.3 (Gorllewin Cymru a'r Cymoedd) 3.2 (Dwyrain Cymru)

Cynyddu effeithlonrwydd ynni stoc dai bresennol Cymru, yn enwedig mewn ardaloedd tlodi tanwydd			
		Targedau Gorllewin Cymru a'r Cymoedd	Targedau Dwyrain Cymru
Dangosydd canlyniadau	Gradd effeithlonrwydd ynni cartrefi sy’n wynebu tlodi tanwydd difrifol	+ 10%[7] llinell sylfaen	+ 10%[8] llinell sylfaen
Dangosyddion allbwn	Nifer y cartrefi â gwell dosbarthiad defnydd ynni	2,069	765
	Gostyngiad amcangyfrifedig mewn nwyon tŷ gwydr	5,000	1,000

7 Cynyddu perfformiad ynni o 1 radd Tystysgrif Perfformiad Ynni

Diffiniadau o Ddangosyddion

Nifer y prosiectau peilot a gwblheir

Prosiect sydd wedi'i gynllunio fel treial sydd â'r nod o brofi dull penodol i grŵp cyfyngedig o fuddiolwyr dros gyfnod cyfynedig; y bwriedir iddo ddenu gweithgarwch yn y maes/disgyblaeth neu'r sector yn y dyfodol. [8]

Gellir tybio bod prosiect peilot wedi'i gwblhau pan fydd asesiad technegol wedi'i gwblhau.

Uned:

Cynlluniau peilot wedi'u cwblhau

Tystiolaeth Awgrymedig:

Dylid darparu'r data ar ôl i'r prosiect gael ei gwblhau.

Tystiolaeth llinell sylfaen – prawf cysyniad.

Cytundeb cydweithredu

Tystiolaeth o broses gaffael, manyleb dechnegol

Tystiolaeth bod yr asesiad o'r cynllun peilot a'r asesiad technegol wedi'u cwblhau

Gwerthuso

8 (DCLG ERDF 2007-13 Diffiniadau o Allbwn)

Cynlluniau ynni cymunedol

Camau cydweithredol cymunedol i leihau, prynu, rheoli a chynhyrchu ynni.

Mae'r gweithgareddau a ragwelir o dan y diffiniad hwn yn cynnwys: meithrin gallu grwpiau lleol; cyngor ac arweiniad ar sefydlu cynlluniau cynhyrchu ynni adnewyddadwy bach; cefnogi cydweithio â datblygwyr ar gynlluniau a gefnogir gan y gymuned; buddsoddiadau sydd wedi'u teilwra i ymdrin â'r rhwystrau i gael cyllid ar gyfer cynlluniau bach a chymunedol gan gefnogi'r newid i garbon isel a datblygu a gweithredu strategaethau carbon isel sy'n cefnogi dangos buddiannau ar gyfer ardal ddaearyddol benodol.

Uned:

Nifer y cynlluniau

Tystiolaeth Awgrymedig:

Cynllun Busnes, cylch gorchwyl neu erthyglau cymdeithasu sy'n dangos y gweithgareddau yr ymgymerir â hwy.

Gwerthusiad i ddangos y berthynas rhwng yr amcanion a'r nodau ac effaith y gweithrediad a ariennir.

Cynlluniau paratoi safle cymorth ynni

Cynlluniau ar gyfer gosod a chomisiynu/defnyddio dyfeisiau cynhyrchu trydan tonnau, llanw ac adnewyddadwy rhagfasnachol. Mae'r pwyslais ar baratoi'r tir ar gyfer buddsoddi preifat hirdymor yn y sector.

Buddsoddiadau a gwaith paratoi ar seilwaith er mwyn dileu rhwystrau, lleihau risgiau ac ennyn cymaint o hyder â phosibl ymhlith buddsoddwyr. Dylai'r buddsoddiadau hyn anelu at annog y defnydd o ddyfeisiau morol rhagfasnachol ar gyfer gwaith profi ac arddangos.

Er enghraifft: paratoi safle, cyfleusterau ar y tir, cysylltiadau, mynediad, arolygon.

Uned:

Nifer y Cynlluniau

Nifer y prototeipiau ynni adnewyddadwy a brofwyd

Bwriedir i'r dangosydd hwn fesur gweithgareddau i gefnogi'r defnydd o dechnoleg ynni morol (llanw, tonnau a'r gwynt).

Nodir y mathau o gamau a gefnogir o dan y dangosydd hwn yn y Rhaglen Weithredol.

Dylai Cynlluniau Busnes amlinellu'r gweithgarwch profi.

Uned:

Nifer

Tystiolaeth Awgrymedig:

Dylid cofnodi'r allbwn hwn ar ôl cwblhau'r broses brofi.

Llinell sylfaen: prawf cysyniad.

Astudiaeth o'r effaith amgylcheddol; dogfennau sy'n dangos tystiolaeth o'r broses gaffael

Tystiolaeth o gontract ar gyfer gwaith a thaliadau ardystiedig a awdurdodwyd.

Tystiolaeth ddogfennol o gwblhau'r broses brofi

Nifer y cartrefi â gwell dosbarthiad defnydd ynni

Nifer y cartrefi sydd â gwell dosbarthiad ynni o ganlyniad uniongyrchol i gyllid ERDF[9].

Ni chaniateir cynnwys gwaith nas ariennir gan ERDF.

Dylai'r cynnydd mewn perfformiad ynni fod o un radd.

Uned:

Nifer

Tystiolaeth Awgrymedig:

Tystiolaeth llinell syllfaen o ddosbarthiad ynni (Tystysgrifau Perfformiad Ynni)

Tystiolaeth o'r gwaith a wnaed; dogfennau tendr, dyfarnu contract.

Tystiolaeth o gwblhau gwaith

Tystiolaeth o ddosbarthiad ynni diwygiedig (Tystysgrifau Perfformiad Ynni).

9 Cyfarwyddeb 2010/31/EU

Gostyngiad amcangyfrifedig mewn nwyon tŷ gwydr

Mae'r dangosydd hwn yn gymwys i ymyriadau sydd wedi'u hanelu'n uniongyrchol at gynyddu faint o ynni adnewyddadwy a gynhyrchir ac mae'n orfodol lle y defnyddir 'nifer y cartrefi â gwell defnydd o ynni'.

Bydd y dangosydd yn dangos cyfanswm yr amcangyfrif o ostyngiad blynyddol erbyn diwedd y cyfnod, ond nid cyfanswm y gostyngiad drwy gydol y cyfnod.

Yn achos cynhyrchu ynni adnewyddadwy, mae'r amcangyfrif yn seiliedig ar faint o ynni cynradd a gynhyrchir gan gyfleusterau sy'n cael cymorth mewn blwyddyn benodol (naill ai blwyddyn ar ôl cwblhau'r prosiect neu'r flwyddyn galendr ar ôl cwblhau'r prosiect). Tybir bod ynni adnewyddadwy yn niwtral o ran nwyon tŷ gwydr a'i fod yn disodli ynni anadnewyddadwy a gynhyrchir. Amcangyfrifir effaith ynni anadnewyddadwy ar nwyon tŷ gwydr drwy gyfanswm allyriadau nwyon tŷ gwydr aelod-wladwriaethau fesul uned o ynni anadnewyddadwy a gynhyrchir.

Yn achos mesurau arbed ynni, mae'r amcangyfrif yn seiliedig ar faint o ynni cynradd a arbedir mewn blwyddyn benodol gan weithrediadau sy'n cael cymorth (naill ai blwyddyn ar ôl cwblhau prosiect neu'r flwyddyn galendr ar ôl cwblhau prosiect). Tybir bod ynni a arbedir yn disodli ynni anadnewyddadwy a gynhyrchir. Amcangyfrifir effaith ynni anadnewyddadwy ar nwyon tŷ gwydr drwy gyfanswm allyriadau nwyon tŷ gwydr aelod-wladwriaethau fesul uned o ynni anadnewyddadwy a gynhyrchir.

Mae cyfrifiadau ar gyfer mesurau arbed ynni yn seiliedig ar dystysgrif perfformiad ynni adeiladau (gweler Erthygl 12.1.b o Gyfarwyddeb 2010/31/UE). Caiff gwerth ei gyfrifo o'r tystysgrifau ynni a roddir cyn ac ar ôl gosod y mesurau.

Uned:

Yr hyn sy'n cyfateb i dunelli CO2

Tystiolaeth Awgrymedig:

Dylai tunelli o garbon a arbedir gael eu mesur drwy ddefnyddio Ffactorau Trosi Nwyon Tŷ Gwydr ar gyfer Adroddiadau Cwmnïau Adran yr Amgylchedd, Bwyd a Materion Gwledig (DEFRA) a'r Adran Ynni a Newid Hinsawdd (DECC)

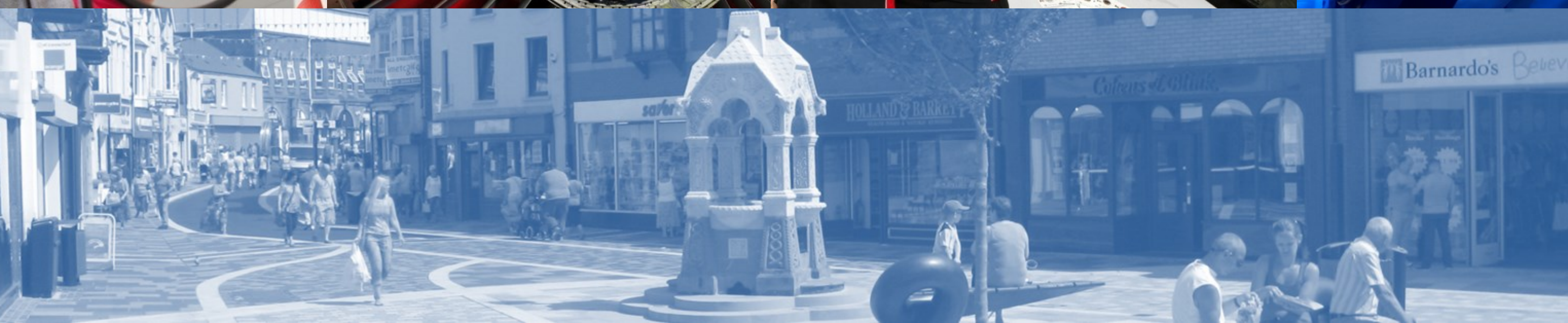

Mwy o wybodaeth:

www.gov.wales/eu-funding

@wefowales / @wefocymru

Desg Gymorth Ymholiadau   0845 010 3355

Cronfeydd yr UE: Buddsoddi yng Nghymru
EU Funds: Investing in Wales

UNDEB EWROPEAIDD
EUROPEAN UNION

Llywodraeth Cymru
Welsh Government